

PUBLISISTIK MATN

**OILADAGI MEHR VA TARBIYANING QIZLAR XULQIGA TA’SIRI:
IJTIMOIY-PSIXOLOGIK TAHLIL**

Psixologiya yo’nalishi 25_12
guruh talabasi Karimova Durдона

Oila – insonning birinchi maktabi, jamiyatning eng muhim ijtimoiy instituti sanaladi. Ayniqsa, qiz farzand tarbiyasi millat kelajagi, jamiyatning ma’naviy barkamolligi uchun beqiyos ahamiyat kasb etadi. Chunki bugungi qizlar ertangi kunning onalari, tarbiyachilari va jamiyat poydevorini mustahkamlaydigan ayollardir. Shuning uchun oiladagi mehr, e’tibor va tarbiya qizlarning hulqi, dunyoqarashi, psixologik xususiyatlari hamda ijtimoiy mavqeiga bevosita ta’sir ko’rsatadi.

Mehr va tarbiyaning psixologik o‘rni Psixologiya fanida ta’kidlanishicha, bola ilk yillaridanoq oiladagi munosabatlardan ruhiy oziqa oladi. Qiz farzand mehribon muhitda ulg‘aysa, u o‘zini qadrlashni, o‘ziga ishonishni, boshqalarga nisbatan iliq munosabatda bo‘lishni o‘rganadi. Aksincha, beparvo va e’tiborsiz oilada tarbiyalangan qizlarda o‘ziga ishonchsizlik, qo‘rquv, salbiy hulqiy ko‘rinishlar shakllanishi mumkin.

Mehrli oilada ulg‘aygan qizning hissiy olami boy bo‘ladi, u boshqalarga nisbatan sabrli, mehribon, g‘amxo‘r bo‘lib shakllanadi. Bu esa keyinchalik uning jamiyatdagi o‘rnini mustahkamlashiga, muvaffaqiyatli ona, mehribon rafiq va faol fuqaroga aylanishiga zamin yaratadi.

Ijtimoiy ta’sirlar Jamiyatdagi qadriyatlar ham qizlarning hulqini shakllantirishda katta rol o‘ynaydi. Agar oila farzandni odob-axloq, milliy qadriyatlarga sodiqlik, hurmat, ibo-hayo ruhida tarbiyalasa, u qizlar ham jamiyatda shunday fazilatlarni targ‘ib qiladi. Oila – qizni kelajakdagi ijtimoiy rollarga tayyorlovchi asosiy maskandir.

Tarbiyada o‘zaro hurmat va e’tibor yetishmasa, qizlarda norozilik kayfiyati, tajovuzkorlik yoki ijtimoiy moslashuv muammolari paydo bo‘lishi ehtimoli ortadi. Shu bois ota-ona, ayniqsa, ona mehrining qizning ruhiy olamidagi o‘rni benihoya muhimdir.

Xulosa Oiladagi mehr va tarbiya qizlar hulqiga bevosita psixologik va ijtimoiy ta’sir ko‘rsatadi. Mehribonlik – qizlarning ichki dunyosini yorituvchi quyosh bo‘lsa, tarbiya – uning hayot yo‘lini ko‘rsatuvchi chiroqdir. Shunday ekan, har bir oila qiz farzandni mehr-muhabbat, sabr-toqat, odob-axloq, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalashi lozim. Zero, yaxshi tarbiya topgan qiz – kelajakda nafaqat oilaning, balki butun jamiyatning or-nomusi va baxti bo‘lib yashaydi.